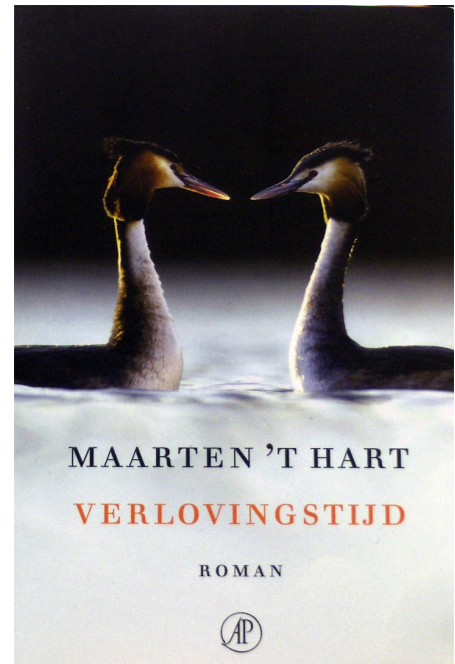

Maarten 't Hart

Verlovingstijd (2009)

door: Rob van Hilten – oktober 2009

Verlovingstijd is de eerste roman van Maarten 't Hart na *Het Psalmenoproer* uit 2006. 't Hart heeft zijn tijd genomen voor zijn nieuwe roman en dat is te merken. Ik heb het niet vaak gehad met romans van 't Hart, maar bij Verlovingstijd heb ik geschaterd van het lachen om bijvoorbeeld de passages over zijn tijd op de lagere school. Verlovingstijd is zeer geslaagd, humoristisch en qua thematiek weer zeer Maarten 't Hart.

Het verhaal

Het verhaal is een raamvertelling waarin de eerste en laatste hoofdstukken bestaan uit een ontmoeting van de ik-persoon (we noemen hem Maarten, ofschoon hij nergens in het boek zo wordt genoemd) met zijn bejaarde moeder. Na het overlijden van haar tweede partner Siem komen zij na de begrafenis te praten over vroeger. Zijn moeder kijkt terug op haar leven met de vader van Maarten en haar eerste liefde voor Siem. Zij verzucht dat Maarten toch niet is geworden als andere dorpsgenootjes die in haar ogen 'goed terecht zijn gekomen'. Volgens haar ging Maarten met de verkeerde vriendjes om.

Op de lagere school raakt Maarten bevriend met Jouri Kerkmeester die met zijn ouders in Maassluis is komen wonen. De vader van Jouri is fietsenmaker en is in de oorlog lid geweest van de NSB. De vader van Maarten is putjesschepper en de twee jongens raken bevriend omdat zij beiden outcasts zijn op school. Maarten houdt ervan om de polders in te gaan op zoek naar bijzondere flora en fauna. Dat hij daarvoor regelmatig in sloten springt, deert hem niet. Ondanks het foute verleden van Jouri's vader, komt Maarten graag bij hem, omdat hij net als Maarten een voorliefde heeft voor klassieke muziek.

Jouri heeft de onhebbelijke gewoonte om ieder meisje met wie Maarten bevriend raakt, van hem af te pakken en haar 'zijn vriendin' te maken. Dit begint al op de lagere school en zet zich voort op de middelbare school en zelfs in Leiden, waar beiden gaan studeren. In Leiden is Maarten bang om zijn vriendin aan Jouri voor te stellen, ondanks dat Jouri een stevige relatie heeft met Frederica, met wie hij uiteindelijk trouwt. Frederica heeft aan Maarten ooit het verschil laten zien tussen kussen en zoenen en gebruikt hem om met Jouri in contact te komen. In Leiden trouwt Maarten met Katja voordat Jouri haar ooit heeft gezien. Zowel Maarten als Jouri krijgen een baan aan de universiteit en zij houden regelmatig contact. Na een aantal jaar neemt het verhaal een even dramatische als verrassende wending wanneer Jouri contact met Maarten opneemt om samen naar de begrafenis van een oude schoolvriendin te gaan, met wie Jouri heimelijk altijd een relatie is blijven houden.

Het verhaal achter het verhaal

Verlovingstijd is in alle opzichten een typische Maarten 't Hart-roman. Alle thema's uit vorige romans komen weer terug: zijn gereformeerde jeugd in Maassluis, zijn voorliefde voor de natuur, de klassieke muziek, de vaak problematische relatie met vrouwen, het losmaken van het verleden en de religie en zijn leven in Leiden en verbondenheid met de Universiteit. Een speciaal tintje krijgt Verlovingstijd, bijzonder in het Darwinjaar, door de discussies in het boek tussen aanhangers van het scheppingsverhaal en de wiskundigen. Erfelijke aanleg komt op een bijzondere manier om de hoek als de moeder van Maarten vertelt over haar echtgenoot, de vader van Maarten. Ofschoon ik het lezen van romans van 't Hart nooit een straf vind, vond ik Verlovingstijd bijzonder aangenaam vanwege de humor waarmee hij situaties beschrijft. De passages over zijn winderigheid, de ontmoetingen met Tina van Flirty Fishing en de gesprekken met zijn moeder (die liever had gehad dat Maarten een kleine hersenbeschadiging had gehad, zodat hij net als Harcootje Hummelmans nog diaken had kunnen worden) zijn ronduit hilarisch.

De beschrijvingen van Maassluis en Leiden en omgeving zijn weer zo gedetailleerd dat de lezer met het boek in de hand makkelijk dezelfde wandelingen kan maken als die Maarten in het verhaal aflegt.

Wat het verhaal ook voor mij bijzonder maakt, is dat de hoofdpersoon Maarten in het boek dingen doet die je je van de echte Maarten 't Hart niet zou kunnen voorstellen. Verlovingstijd bevat zeker autobiografische elementen (de romanpersonage Jouri is gebaseerd op een vriend van 't Hart), maar is bovenal een roman die is ontsproten aan het brein van de schrijver. Het spel tussen fictie en bekende werkelijkheid maakt deze roman in meer dan een opzicht zeer zeker de moeite van het lezen waard. In een interview in de Volkskrant vertelde 't Hart dat hij voor deze roman de tijd heeft genomen om te schrijven. Hij is er inmiddels van overtuigd dat hij goed kan schrijven en dat hij dus nu de tijd mag nemen van zichzelf om een roman te laten rijpen voordat hij het verhaal opschrijft. Wat mij aangaat is hij met Verlovingstijd zeker geslaagd. Het heeft mij een aantal zeer plezierige leesuren gegeven!